

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Střední průmyslová škola strojnická Vsetín
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0483
Autor	Ing. Dagmar Václavíková
Název šablony	III/2
Název DUMu	21.13 Kalkulace – základní pojmy
Tematická oblast	ekonomika podniku
Předmět	ekonomika
Druh učebního materiálu	<i>prezentace</i>
Anotace	definice a účel kalkulací
Vybavení, pomůcky	PC, projektor
Ověřeno ve výuce dne, třída	15.1.2014, 2B

Střední průmyslová škola strojnická Vsetín

www.zlinskedumy.cz

Výukové cíle

- Chápat pojem kalkulace a účel jejího použití
- Orientovat se v metodách výpočtů kalkulací

Klíčová slova

- Kalkulace
- Náklady
- Kalkulační jednice
- Typy výroby
- Kalkulační metody

Kalkulace - definice

- Pojem KALKULACE je odvozen od slova kalkulovat, neboli počítat.
- Jedná se tedy o ekonomické výpočty nákladů a ceny na tzv. kalkulační jednici.
- Kalkulační jednicí rozumíme jednotky (ks, m, kg, l,) nebo výkony (práce nebo služby)

Kalkulace - účel

- Nezbytná pro stanovení nákladů podniku
- Je podkladem pro stanovení ceny výrobku
- Umožní v porovnání s konkurencí zjistit výhody či nevýhody podniku
- Je součástí nabídky firmy, pokud se uchází o zakázku ve výběrovém řízení

Kalkulace - stanovení

Podle typu výroby rozeznáváme několik způsobů:

- 1) Kalkulace dělením**
- 2) Fázová metoda kalkulace**
- 3) Zakázková metoda kalkulace**
- 4) Rozdílová metoda kalkulace**

Kalkulace dělením

- Lze použít pouze při výrobě jednoho druhu výrobku
- Náklady na jeden kus vypočteme tak, že celkové náklady za určité období vydělíme počtem kusů
- Dělení s ekvivalentními čísly používáme při výrobě jednoho druhu v několika variantách (plechy různé tloušťky)

Fázová metoda kalkulace

- Používáme v případě, že výroba probíhá v časově a místně oddělených fázích
(surové železo – ocel – válcovaný plech)
- Náklady finálního výrobku dostaneme:
 - a) součtem nákladů všech fází nebo
 - b) postupně, kdy náklady předchozí fáze vstupují přímo do fáze následující

Zakázková metoda kalkulace

- Používáme v kusové nebo malosériové výrobě složitějších výrobků
- Přímé náklady vypočteme na každou zakázku
- Režijní náklady přiřadíme k jednotlivým zakázkám formou procenta režie
(kalkulární vzorec)

Rozdílová metoda kalkulace

- Užívá se v hromadné a velkosériové výrobě
- Vztahuje se obvykle na měsíční produkci
- Vychází z předběžných nákladů, vypočtených podle TH norem
- Během výroby se upravuje podle změn, ke kterým dochází
- Přechází v kalkulaci konečnou

Otázky

- Definujte pojem kalkulace
- K jakému účelu se sestavují?
- Vysvětlete kalkulaci dělením
- Jakou metodu sestavení kalkulace použijeme v kusové výrobě?
- Co je rozdílová metoda kalkulace?

Literatura, použité zdroje textu a obrázků

Ing. Milan Vojnar, ***Ekonomika 2***, pro IV. ročník středních průmyslových škol.

SPN Praha 1987

Ing. Dagmar Preislerová, ***Ekonomika***, pro střední školy, pro podnikatele.

MC nakladatelství Brno, 2009